AH 323
2026Z16775

Antwoord van staatssecretaris Bertram (Infrastructuur en Waterstaat), mede namens de minister van Werk en Participatie (ontvangen 24 september 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025-2026, nr. 2804

1. Bent u bekend met het bericht 'Gemeente eist enorme bedragen van gedupeerd gezin na mislukte asbestsanering' 1) en wat is uw reactie op het feit dat bijna twee jaar na een brand nog altijd asbestresten aanwezig zouden zijn op en rond het terrein van het getroffen gezin?

Ja, ik ben bekend met het genoemde bericht.

2. Hoe kan het dat een in opdracht van de gemeente Bergen op Zoom uitgevoerde asbestsanering is geaccepteerd, terwijl volgens de berichtgeving vooraf al bekend was dat niet al het asbest kon worden verwijderd en in maart 2026 door de Omgevingsdienst West-Brabant opnieuw asbest op het terrein is aangetroffen? Is bij deze sanering voldaan aan alle geldende eisen voor asbestverwijdering, eindbeoordeling en toezicht?

Voor het verwijderen van asbest uit een bouwwerk gelden onder meer de regels van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), waaronder regels over de uitvoering van asbestverwijderingswerkzaamheden en de eindbeoordeling. Voor asbest dat als gevolg van een brand of ander incident is vrijgekomen, gelden daarnaast de regels voor incidenten uit het Asbestverwijderingsbesluit 2005.

Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de regels die gelden voor de sloopactiviteit in de fysieke leefomgeving. Het is aan de gemeente Bergen op Zoom en de Omgevingsdienst West-Brabant om op basis van het concrete dossier en de feitelijke situatie te beoordelen of aan de voorschriften is voldaan en of verdere maatregelen of handhavend optreden nodig zijn. Ik geef hierover geen zelfstandig oordeel.

In ambtelijk contact heeft de Omgevingsdienst West-Brabant laten weten dat de saneringen en de daaropvolgende vrijgaven conform de geldende voorschriften zijn uitgevoerd. De sanering is in verschillende fasen uitgevoerd en tijdens deze werkzaamheden is toezicht gehouden. Volgens de omgevingsdienst is het mogelijk dat na de sanering in de directe omgeving nog enkele asbestrestanten aanwezig waren die door weersomstandigheden in 2025 en begin 2026 zichtbaar zijn geworden. Dit doet volgens de omgevingsdienst niet af aan de correcte uitvoering van de saneringen en de daaropvolgende vrijgaven. In maart 2026 is de gemeente ervan op de hoogte geraakt dat op het terrein nog asbesthoudende

schilfers aanwezig waren. De Omgevingsdienst heeft daarop een inspectie uitgevoerd. Volgens de gemeente is geen sprake van besmetting van omliggende percelen of publieke ruimten en de situatie betreft asbesthoudende schilfers op het terrein zelf.

3. Welke gezondheidsrisico's kunnen ontstaan wanneer asbesthoudend materiaal na een brand en sanering gedurende langere tijd in de buitenlucht achterblijft en zich mogelijk verder kan verspreiden? Wie is in een dergelijke situatie verantwoordelijk voor het voorkomen van verdere verspreiding en blootstelling?

Asbest is gevaarlijk wanneer asbestvezels vrijkomen en mensen deze kunnen inademen. Blootstelling aan asbestvezels kan op lange termijn ernstige gezondheidseffecten hebben, waaronder mesothelioom en asbestgerelateerde longkanker. Het gezondheidsrisico is afhankelijk van onder meer de mate, duur en frequentie van de blootstelling. De aanwezigheid van asbesthoudend materiaal betekent niet automatisch dat sprake is van een verhoogd gezondheidsrisico. Van belang is onder meer of vezels kunnen vrijkomen en of mensen daaraan kunnen worden blootgesteld.

Voor asbest dat door een brand is vrijgekomen, gelden specifieke regels voor het veilig opruimen en verwijderen, te vinden in het Asbestverwijderingsbesluit. Bij het laten uitvoeren van asbestverwijderingswerkzaamheden hebben de opdrachtgever en de uitvoerende partij ieder eigen wettelijke verantwoordelijkheden. Het uitbesteden van werkzaamheden neemt de wettelijke verantwoordelijkheden van de opdrachtgever niet zonder meer weg. De uitvoerende partij is verantwoordelijk voor een correcte en veilige uitvoering van de werkzaamheden. Het bevoegde gezag houdt toezicht op de naleving van de toepasselijke regels en kan bij overtreding handhavend optreden. Welke partij in een concrete situatie verantwoordelijk is voor het treffen van maatregelen om verdere verspreiding en blootstelling te voorkomen, hangt af van de aard van de situatie en de toepasselijke wettelijke verplichtingen.

4. Hoe vaak is het de afgelopen vijf jaar in Nederland voorgekomen dat na een uitgevoerde asbestsanering asbesthoudend materiaal is achtergebleven of later opnieuw is aangetroffen? Hoeveel van dergelijke gevallen zijn momenteel nog niet volledig gesaneerd en welke maatregelen worden genomen om verdere verspreiding en blootstelling te voorkomen?

Op basis van de huidige landelijke registratie kan niet worden vastgesteld hoe vaak in de afgelopen vijf jaar na afronding van een sanering opnieuw asbesthoudend materiaal is aangetroffen of hoeveel van deze situaties momenteel nog niet volledig zijn gesaneerd.

Wel zijn er de afgelopen tijd meerdere signalen geweest. De Nederlandse Arbeidsinspectie heeft in 2025 een signaal[1] afgegeven over situaties waarin na een goedgekeurde eindbeoordeling nog asbesthoudend materiaal in een

[1] https://www.nlarbeidsinspectie.nl/documenten/2025/10/20/signaal-over-schoonverklaringen-na-asbestsanering

gesaneerd gebouw of object aanwezig bleek te zijn. Zij constateerde daarin dat een substantieel deel van de eindinspectie-instellingen (naar schatting meer dan een derde) haar werk niet goed uitvoert. De toenmalige staatssecretaris van SZW heeft op 11 december 2025 Kamervragen beantwoord[2] die waren gesteld naar aanleiding van het signaal van de Arbeidsinspectie.

Tussen mei 2024 en januari 2025 meldde de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant dat in bijna 20 gevallen was vastgesteld dat na goedkeuring door de eindinspectie-instelling een hoeveelheid asbesthoudend materiaal in de omgeving was achtergebleven. Omgevingsdiensten zijn gedecentraliseerde toezichthouders en er is geen landelijk overzicht van dergelijke lokale situaties.

Deze signalen geven aanleiding om te bezien of de kwaliteit van de eindbeoordelingen en het toezicht daarop verder kunnen worden verbeterd. Het wetsvoorstel ter implementatie van de Wijzigingsrichtlijn biedt hiervoor de mogelijkheid om de normadressaat in het Arbeidsomstandighedenbesluit te verbreden. Daardoor kunnen bepalingen in het Arbeidsomstandighedenbesluit worden opgenomen waaraan laboratoria die eindbeoordelingen uitvoeren zich moeten houden en waarop publiek toezicht kan worden gehouden. Er is nog niet besloten op welke wijze dit het beste kan gebeuren en welke alternatieven haalbaar zijn. Omdat nu prioriteit moest worden gegeven aan een zo spoedig mogelijke implementatie van de Wijzigingsrichtlijn, zijn deze bepalingen nog niet opgenomen in het wijzigingsbesluit. Na inwerkingtreding van de gewijzigde regelgeving wordt dit bezien.

Los daarvan is het in een individuele situatie aan het bevoegde gezag (college van Burgemeester & Wethouders) om, afhankelijk van de omstandigheden en de toepasselijke regelgeving, te bepalen welke maatregelen nodig zijn om verdere verspreiding en blootstelling te voorkomen en om zo nodig handhavend op te treden.

5. Is de Nederlandse Arbeidsinspectie betrokken geweest bij of geïnformeerd over deze asbestsanering en zijn daarbij overtredingen van de regels voor veilig werken met asbest geconstateerd? Zo ja, welke overtredingen zijn geconstateerd, welke maatregelen zijn genomen en zijn werknemers mogelijk aan asbestvezels blootgesteld?

Nee, de Nederlandse Arbeidsinspectie is niet betrokken geweest en er zijn daardoor geen overtredingen geconstateerd of verdere maatregelen genomen.

[2] Vragen van het lid Welzijn (Nieuw Sociaal Contract) over het artikel «Arbeidsinspectie luidt noodklok over misstanden bij asbestsaneringen» (ingezonden 22 oktober 2025). 2025Z19171

6. Geeft deze casus, mede in het licht van eventuele vergelijkbare gevallen elders in Nederland, u aanleiding om het toezicht op asbestsaneringen en de controle op achtergebleven asbest aan te scherpen? Zo nee, waarom niet?

Deze casus ziet op de verwijdering van asbest uit een gebouw na een brand en op de mogelijke aanwezigheid van achtergebleven asbesthoudend materiaal in de omgeving.

De Nederlandse Arbeidsinspectie houdt toezicht op de naleving van de arbeidsomstandighedenregelgeving bij werkzaamheden met asbest. Het toezicht op de aanwezigheid van asbesthoudend materiaal in de fysieke leefomgeving is een verantwoordelijkheid van het bevoegde gezag, de gemeente, die dit doorgaans laat uitvoeren door de omgevingsdienst.

Op basis van deze casus zie ik geen aanleiding om het toezicht aan te scherpen. Wel worden, zoals toegelicht in het antwoord op vraag 4, maatregelen overwogen naar aanleiding van signalen over de kwaliteit van eindbeoordelingen na asbestverwijdering.

1) ZuidWest Update, 7 augustus 2026, 'Gemeente eist enorme bedragen van gedupeerd gezin na mislukte asbestsanering'. www.zuidwestupdate.nl/nieuws/gemeente-eist-enorme-bedragen-van-gedupeerd-gezin-na-mislukte-asbestsanering/)